

Opitz Nándor Repülőklub

Dunakeszi

1428 Bp., Pf.: 69

Kötélfonás

A csörlőüzemű vitorlázó felszállás egyik legkevésbé szeretett pillanata a kötélszakadás. Azon kívül, hogy a pilótának hirtelen nagyon sok dolga lesz, a repvez. és esetleg az indító oktató nagyon egy irányba kezdenek nézni (nem, a gatyájukba csak később), eljön a kötélfonás ünnepélyes pillanata.

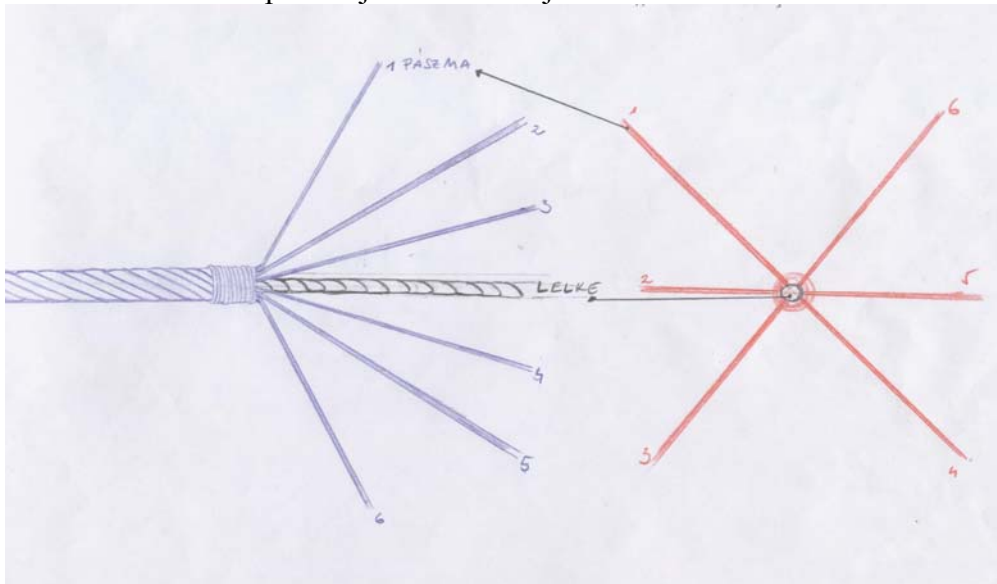
Egy jól megcsinált kötélfonás szükséges időtartama 0,5 – 1,5 óra között változik a kötélt és a fonóeszközök állapotától valamint főleg a kötélfonást végző képességétől függően. Ez utóbbi fejlesztésének és az új csörlőkezelők oktatásának elősegítésére készült ez a kis segédanyag.

A kötélfonás eszközei:

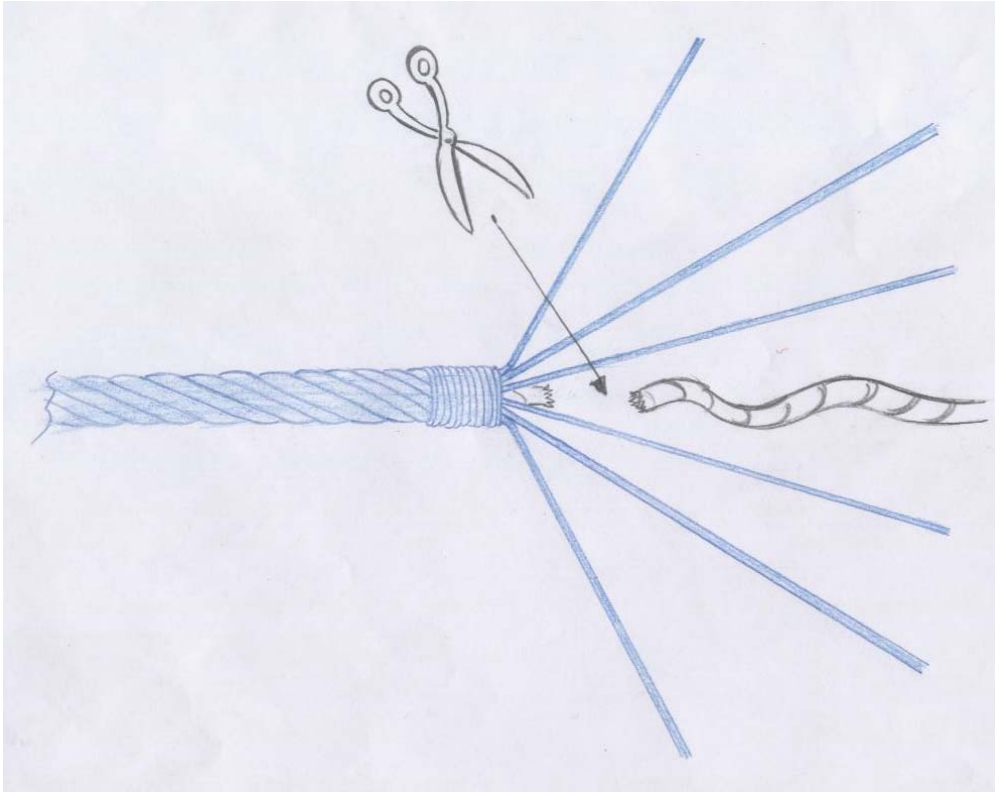
- fonótű (45°-ban csiszolva, sorjázott, a tű hossza kb. 10 cm)
- lágú kötöződrót
- kombináltfogó
- huzalvágó (lehetőleg erőkar áttétellel)
- Bár nem eszköz, de nagyon fontos: segítő

A fonás előkészítése:

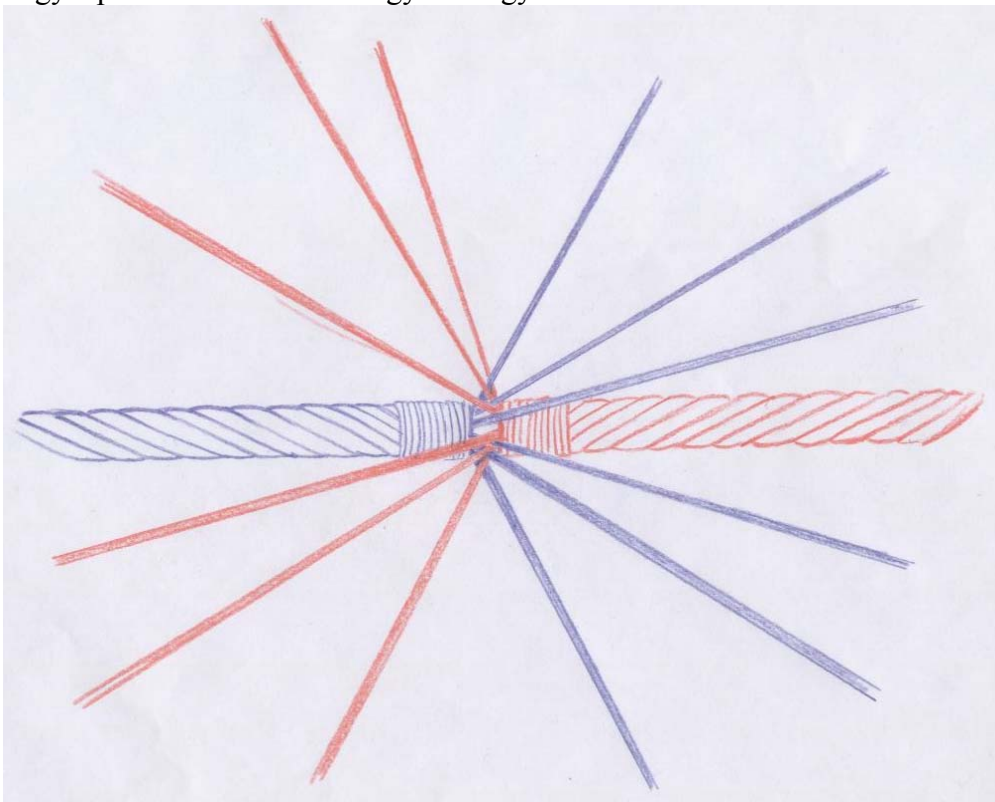
1. A szakadt kötélvégeket egyenesre vágjuk az aggregátor saját vágóberendezésével (ismételt vágópróba). Az esetleg sérült (pázmásodott, csomósodott) kötélszakaszt a vágáskor el kell távolítani.
2. A kötelet az előírás szerint, a kötélfonó- és vágóberendezésbe be kell fűzni. **(Ha ez a pont elmarad, rendszerint csak a fonás teljes elkészülése után derül ki, és vágatod el újra.)**
3. A lágú kötöződróttal mindkét kötélfelet a levágott vég 20-25 cm-re át kell kötni.
4. Mindkét kötélt 6 – 6 pázmáját szét kell hajtani.

5. Mindkét kötél középső szálát (lelkét) ki kell vágni. A legtöbb esetben ez műszálból van, és remekül lehet később kötözésre használni.

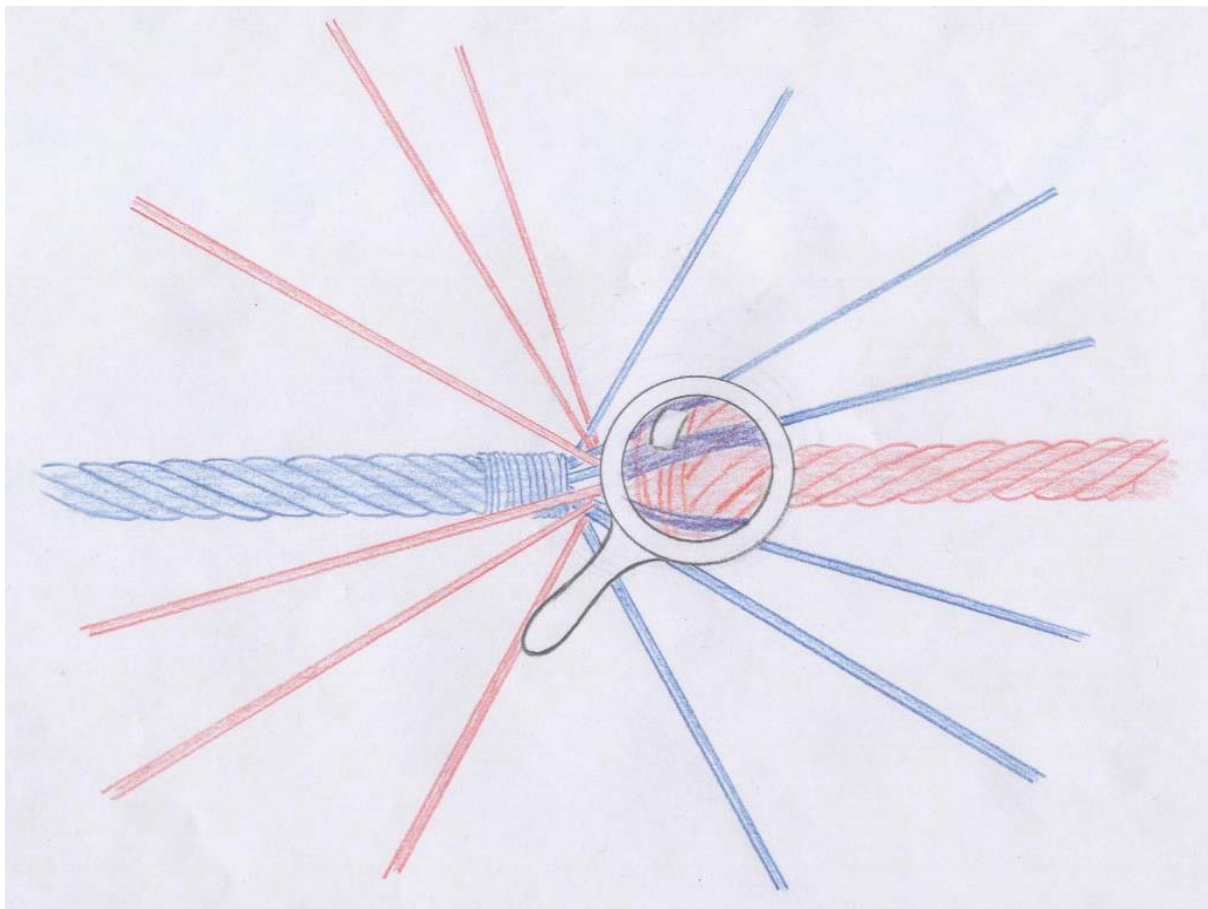

6. A két kötélfelet az ábra szerint össze kell fűzni. Ügyelni kell, a megfelelő sorrendre, és hogy a pászmák váltakozva legyenek egymáson átfűzve.

A fonás

Az egyik oldali kötél pászmaival kezdjük a fonást (az ábrákon a piros kötéllel). A másik kötél (kék) pászmáit a piros kötéhez simítjuk és átmenetileg ott rögzítjük (pl. a kivágott lélekkel). És most nézzük a fonást közelebbről.

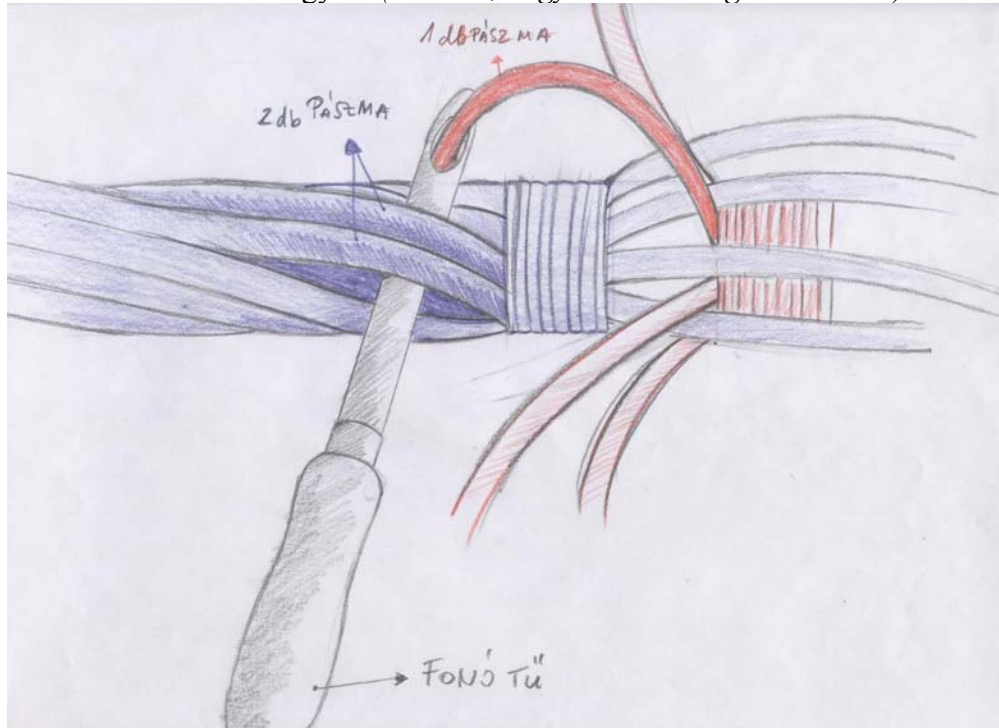
Az egyik oldal fonása

Első kör

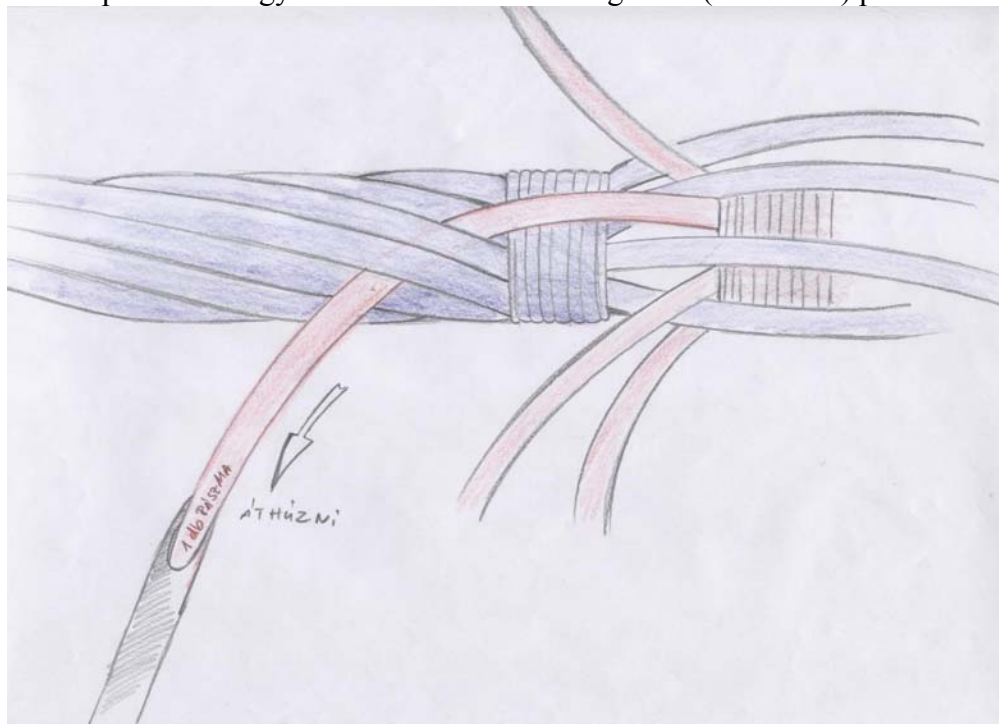
1. Az első pászmát az óramutató járása szerinti ELSŐ kék pászma FÖLÖTT és az azt követő KÉT kék pászma ALATT kell átvezetni (a kötöződrót túloldalán). Ehhez ki kell keresni azt a két (kék) pászmát ami alatt kell a befonandó pászmát átvezetni. A fonótű beszúrásánál a következőkre kell ügyelni:

- A tű a fémen megcsúszhat – SÉRÜLÉSVESZÉLY
- Csak két pászma kerüljön a tű fölé
- A szúrásnál ne sérüljön meg a kötél „lelke”

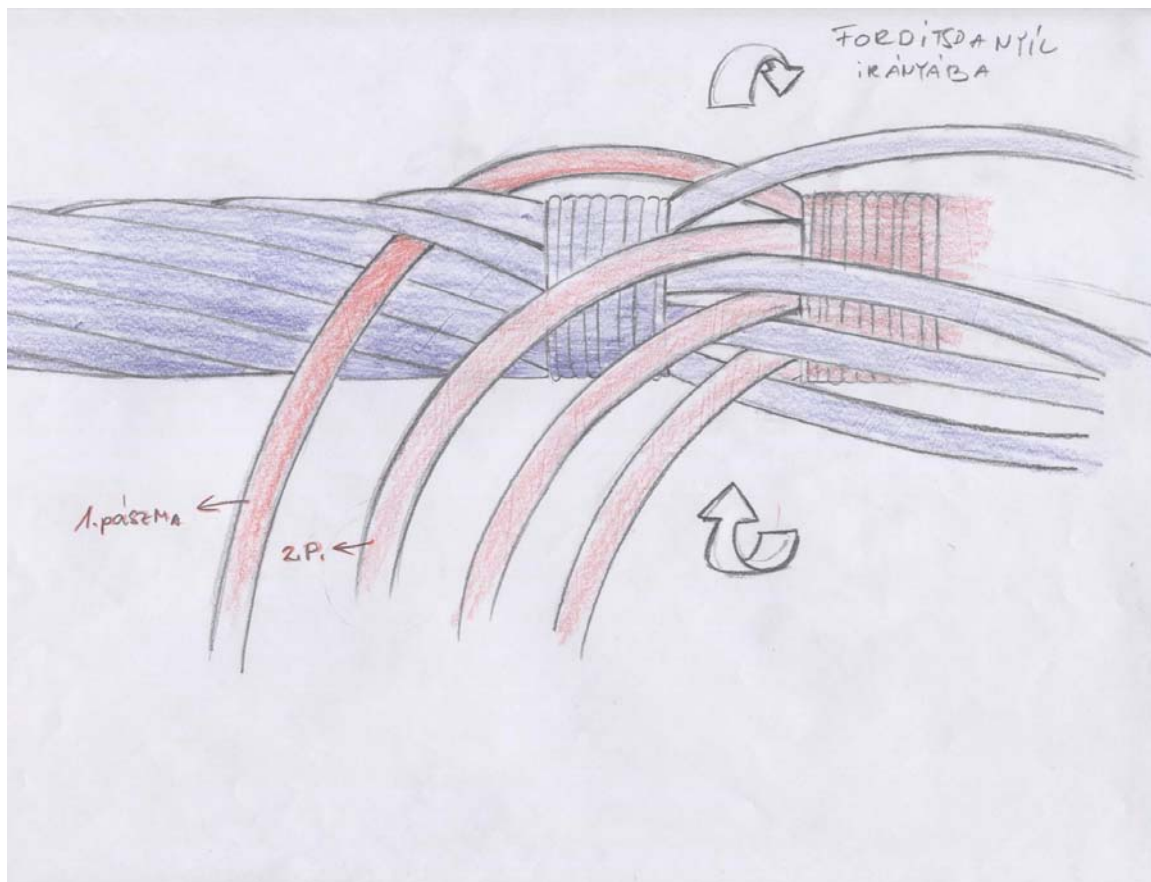
Az átszúrt tű közepébe be kell helyezni a fonandó pászmát, ügyelve, hogy az összes elemi szál a tűn belül legyen. *(Ha nem, nagyon ronda bog lesz belőle!)*

A tűt a pászmával együtt át kell húzni a két megemelt (kék oldali) pászma alatt.

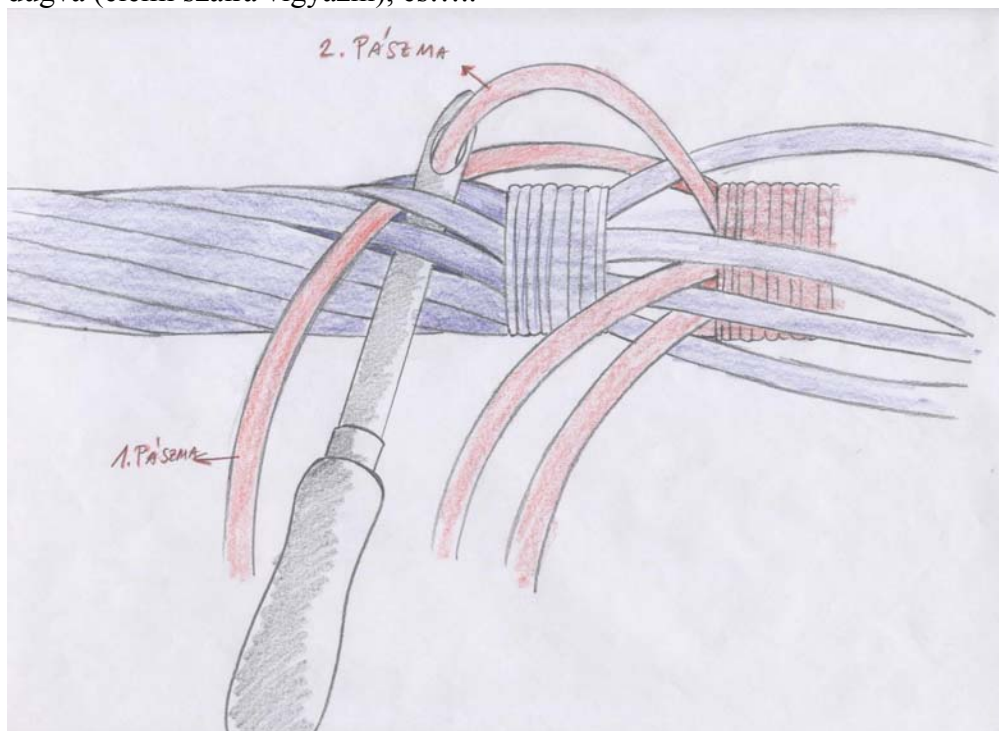

2. A 2. pászma az, amely szemből nézve óramutató járása szerinti következő, a piros oldali kötélén. A könnyebbség érdekében fordítsuk el a két kötelet egy kissé (kb. 60°) a nyíl irányába.

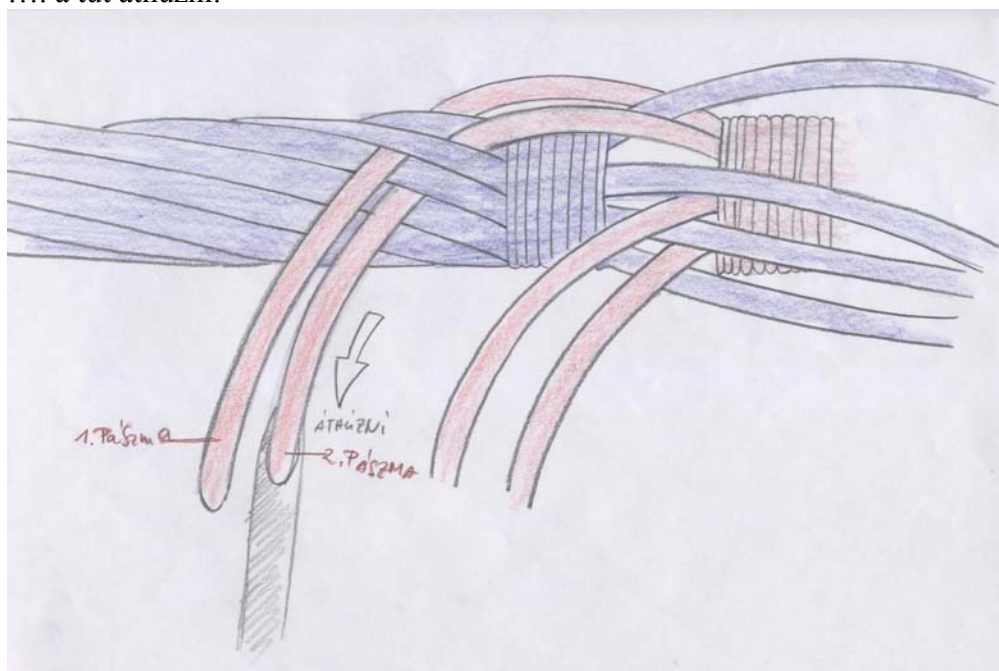

Bár ebben az irányban (befelé – a fonás közepe felé) fonva az egyes pászmák felvétele valamivel nehezebb, azonban a kész fonás sokkal tömörebb, feszesebb lesz. *(Egy laza, szétbomlásra hajlamos fonást újra csinálni sokkal macerásabb.)*

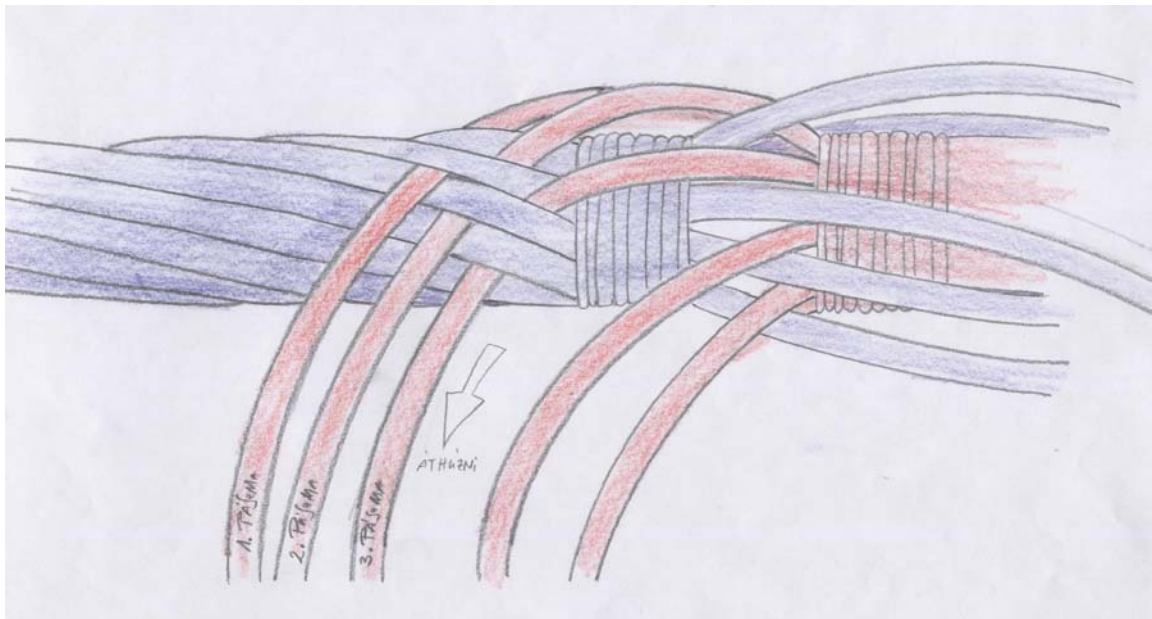
3. A fonótűvel meg kell emelni a két következő kék oldali pászmát (alászúrní). A beszúrás helye az előző beszúrástól eggyel feléd esik. Ha jól sikerült, az 1. pászmát közrefogó két pászma alatt van a tű. Itt is ügyelni kell az előző pontban leírtakra. A 2. pászmát a tübe dugva (elemi szálra vigyázni), és.....

.... a tűt áthúzni.

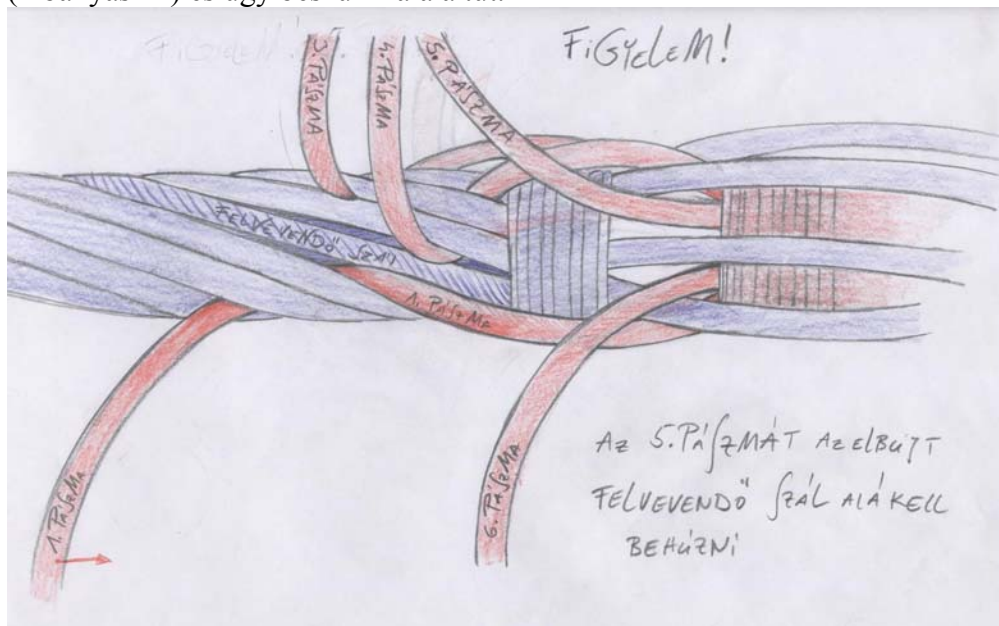
4. A fentiek szerint (2. – 3. pont) folytatjuk a fonást a 3. majd a 4. pászmával. Ügyelni kell, hogy a fonandó pászma EGY FÖLÖTT, KETTŐ ALATT haladjon.
A megemelt pászmák az előzőleg befont pászmát KÖZVETLENÜL közrefogják.

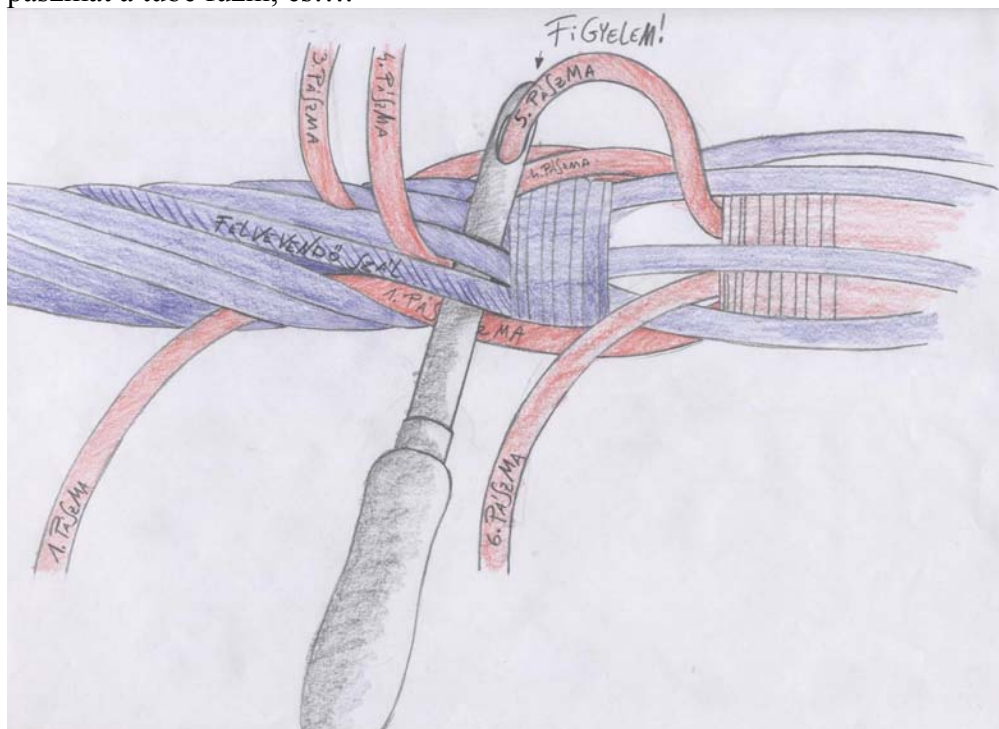
5. FIGYELEM!

Az 5. pászma előtti tűszúrásnál könnyű hibázni!

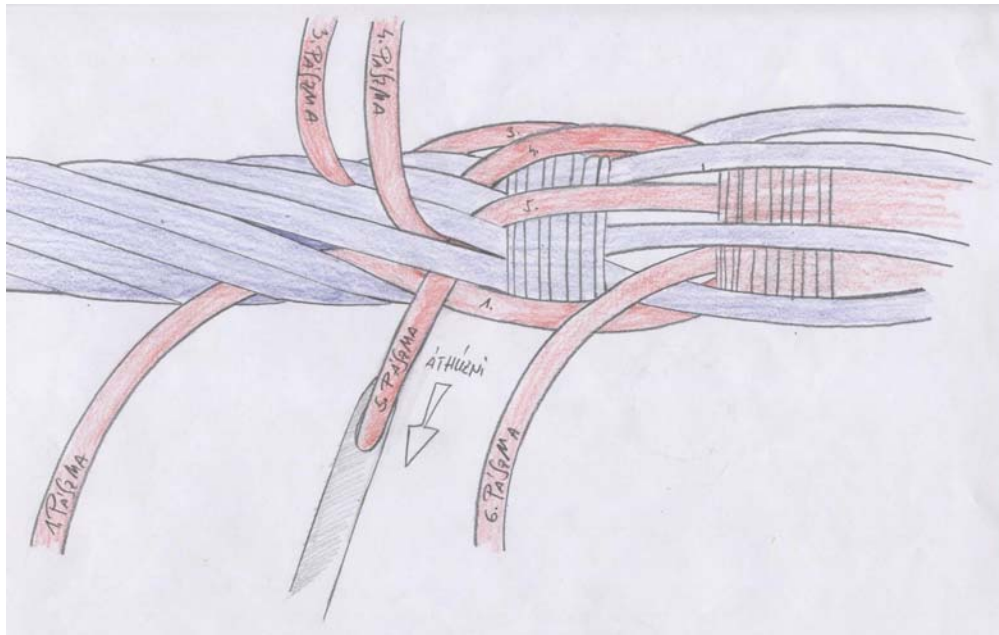
Az a kék oldali pászma, ami alá a tűt be kell szúrni, gyakran elbújik az előző befőtt 1. számú piros oldali pászma alá. A felveendő szálát gondosan meg kell keresni (kibányászni) és úgy beszúrni alá a tűt.

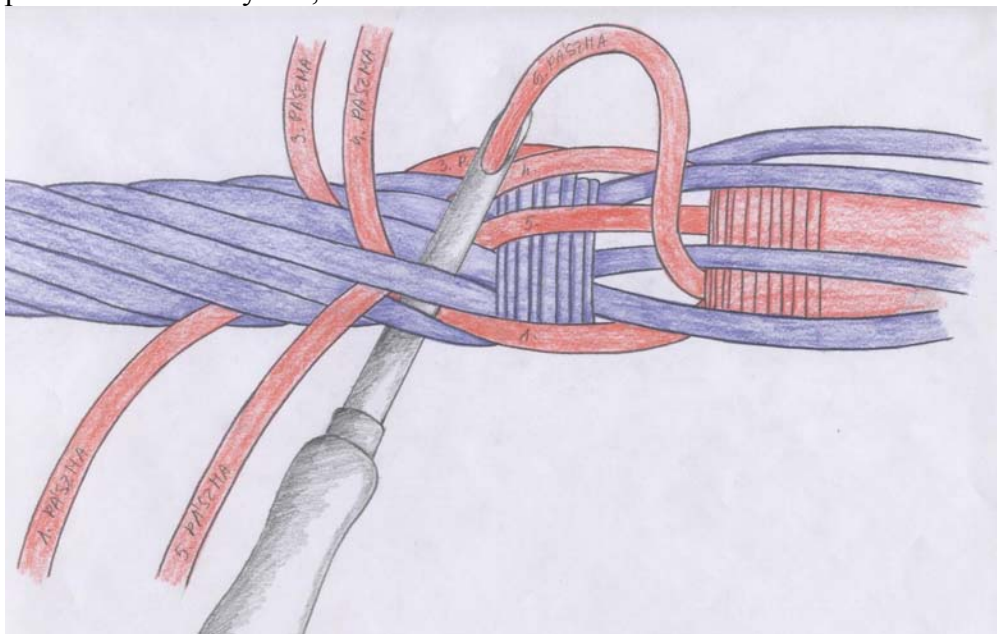
A két kék oldali pászma felvétele után ellenőrizni kell, hogy az előzőleg befőtt 4. sz. piros pászmát ez a kettő KÖZVETLENÜL közrefogja. Ha minden rendben van, az 5. pászmát a tűbe fűzni, és....

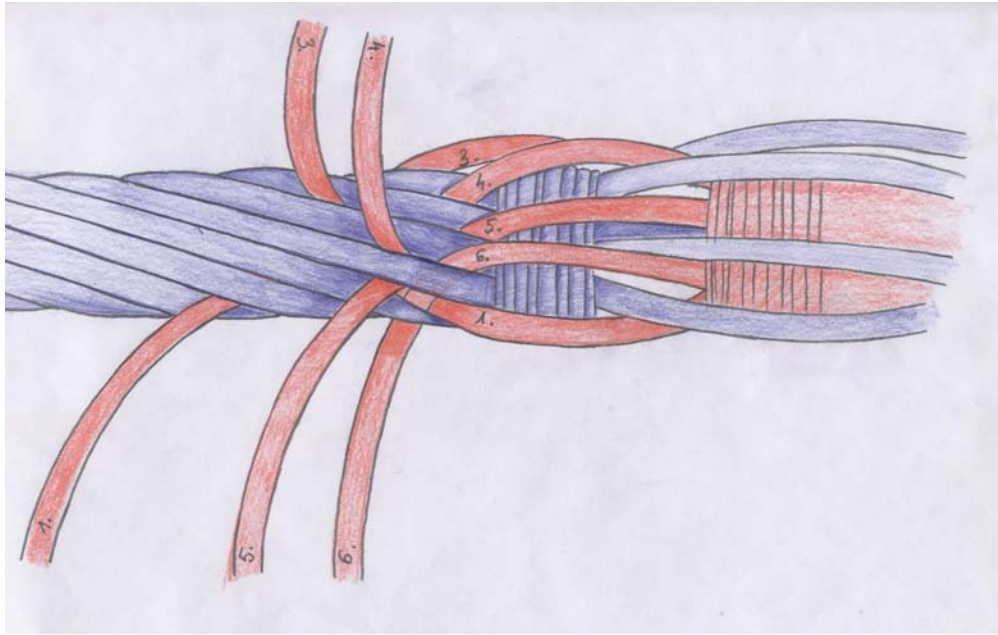
.....áthúzni

6. A 6. pászmánál is a fentiek (2. – 3. pont) szerint a két következő kék pászma alá szúrní, a pászmát a tűbe helyezni, és....

... áthúzni

7. Miközben a segítő a szabadon álló kék pászmákat erősen fogja (a piros oldali kötelet nem), a kombináltfogóval az egyes befont pászmákat egymás után meg kell húzni. Ennek következtében a két kötéloldal (kötöződróttal lefogott részek) közelebb kerül egymáshoz, nő a fonás szilárdsága.

8. Ezzel az első kör elkészült.

Második, harmadik, negyedik kör:

- A fonást az 1. – 8. pontok szerint folytatni, az első szúrás után az a pászma lesz az első, amelyik így EGY kék FELETT és KETTŐ kék ALATT fog áthaladni. Az 5. szúrás előtt ügyelni kell az 5. pontban leírtakra.

Ötödik, hatodik kör (fogyasztás):

- Minden második „piros oldali” pászmát hajtsuk hátra (a második kivágott kötél-lélekkel a piros kötéltől rögzíthető)
- Hogy melyik három pászmával dolgozunk tovább, a pászmák állapota dönti el. Az épebb, kevesebb törött elemi szálát mutató pászma erősebb, és még fonni is könnyebb.
- A megmaradó pászmákat (3 db) az ismert szabályok szerint továbbfonjuk. EGY FŐLÖTT, KETTŐ ALATT.
- A hatodik kör után az ötödik kör fonásának pászmái közre vannak fogva, és nem tudnak kicsúszni.

Ezek után az egyik oldal fonása készen van.

A túllógó pászmákat még ne vágjuk le, mert a másik oldal fonásakor a segítő kezét szúrná (és nagyon utálna érte).

A második oldal fonása:

Az eddig nem használt pászmák rögzítését oldani. Az első pászma fonása előtt ellenőrizni az „EGY FÖLÖTT, KETTŐ ALATT” feltétel teljesülését. Minden egyéb tekintetben az első oldal fonásában leírtak szerint kell eljárni.

Első – negyedik kör

- Teljes körök, mind a hat pászma fonásával.

Ötödik, hatodik kör (fogyasztás):

- Minden második pászmát hajtsuk hátra (a kivágott kötéllel a másik kötéltől rögzíthető)
- A három maradék pászma fonása két körön keresztül

A fonás befejezése:

- A szabadon álló pászmavégeket a fonáson túl kb. 2 – 3 cm-re a huzalvágóval le kell vágni. (Túl rövid pászmavég a fonás megfeszülésekor átbújik az utolsó fonáson, a túl hosszú elakad az aggregátor kötéltárolóján és/vagy vágóberendezésén.)
 - *Akkor végeztél rendes munkát, ha be mernél ülni az ezzel a kötéllal csőrölt Góbéba (Nagyavasba?!?)*
 - Az első csörlés után ellenőrizni a fonás megfelelőségét
- +
- *A starton fogadni a társak elismerését és meggyőzni a repvezt, hogy nem is tartott ez a fonás olyan soká.*